

کنیچنه راز امور حبی

بنیاد علمی آموزشتی مهر

باب اول - در کلیات

ماده ۱ - امور حسبی اموری

که داد گاهها مکلفند نسبت به آن امور اقدام نموده و تصمیمی اتخاذ نمایند بدون این که رسیدگی به آنها متوقف بر وقوع اختلاف و منازعه بین اشخاص و اقامه دعوی از طرف آنها باشد.

ماده ۲ - رسیدگی به امور حسبی :

تابع مقررات قانون امور حسبی می باشد مگر آن که خلاف آن مقرر شده باشد. (منظور در قانون)

ماده ۲ - رسیدگی به امور حسبی :

در داد گاههای حقوقی به عمل می آید. پس در داد گاه کیفری انجام نمیشود.

صدور حکم حجر و رفع حجر در صلاحیت داد گاه عمومی حقوقی است.

در خواست تحریر ترکه از داد گاهی که آخرین اقامتگاه یا منزل متوفی در آن بوده است، می شود.

ماده ۴ - در موضوعات حسبی هر گاه امری در خارج از مقر داد گاهی که کار در آنجا مطرح است باید انجام شود :

داد گاه مزبور می تواند انجام آن امر را به داد گاهی که کار در حوزه آن باید بشود ارجاع نماید و در این صورت داد گاه نامبرده امر ارجاع شده را انجام و نتیجه را به داد گاه ارجاع کننده امر ارسال می کند.

ماده ۱۴۵- در مورد تسلیم اموال به امین یا ورثه،

✓ دادگاه به درخواست یکی از ورثه یا امین صورتی از اموال و اسناد غائب تنظیم مینماید و این صورت در دفتر دادگاه بایگانی میشود و اشخاص ذی نفع میتوانند از آن رونوشت بگیرند.

ماده ۱۴۶- در صورتی که ورثه درخواست کنند

✓ صورت اموال با حضور دادستان تنظیم و بهای اموال به توسط کارشناس معین و در صورت اموال بهای آن قید شود، دادگاه درخواست نامبرده را میپذیرد و هزینه ارزیابی از مال غائب بر داشته خواهد شد.

ماده ۱۴۷- نفقه اشخاص واجب النفقه غائب و دیون غائب

✓ از وجوه نقد یا منافع اموال او داده میشود و در صورت عدم کفایت از اموال منقوله فروخته خواهد شد و اگر اموال منقول هم کافی نباشد از اموال غیر منقول فروخته میشود.

ماده ۱۴۸- در غیر مورد

✓ قبل ورثه و امین حق ندارند اموال غیر منقول غائب را بفروشند یا رهن بگذارند.

ماده ۱۴۹- در دعوی بر غائب،

✓ ورثه یا امین که مال به تصرف آنها داده شده طرف دعوی خواهند بود و همچنین ورثه یا امین حق دارند برای وصول مطالبات غائب اقامه دعوی نمایند.

موسسات انتشاریه خرمه برعمده تخضر است که جزوالت به نام وی چپ شده است. ران کچنه امور جسر بهر کونه کپر بردای پکرد قانونر دارد. کرده آموز شرمهر

فصل چهارم - در حکم موت فرضی

ماده ۱۵۳- اشخاص زیر میتوانند از دادگاه درخواست صدور حکم موت فرضی غائب را بنمایند :

✓ ورثه غائب

✓ وصی و موصی له

ماده ۱۵۴- درخواست باید کتبی و مشتمل بر امور زیر باشد :

■ مشخصات غائب

■ تاریخ غیبت

■ دلایلی که به موجب آن درخواست کننده حق درخواست صدور حکم موت فرضی را دارد

■ ادله و اسنادی که مطابق (۱۰۲۰ و ۱۰۲۱ و ۱۰۲۲ قانون مدنی) ممکن است به موجب آن ادله و اسناد درخواست حکم موت فرضی غائب را نمود.

عدد زوجه غائب مفقودالاثر ۴ ماه و ۱۰ روز است.

طلاق زوجه غائب مفقودالاثر رجعی است مگر این که زن یائسه یا غیر مدخوله باشد.

- پس از وصول درخواست نامه:

دادگاه اظهارات و دلایل درخواست کننده را در نظر گرفته و در صورتی که اظهارات و دلایل نامبرده را موجه دانست آگهی مطابق ۱۰۲۳ قانون مدنی ترتیب میدهد و این آگهی در سه دفعه متوالی هر کدام به فاصله یک ماه منتشر میشود و جلسه رسیدگی به درخواست، به فاصله یک سال از تاریخ نشر آخرین آگهی معین میگردد.

مقررات این در صورتی اجرا میشود که قبلاً در زمینه درخواست تصرف اموال آگهی نشده باشد و چنانچه مطابق ۱۰۲۵ (قانون مدنی) آگهی شده باشد دادگاه به آن آگهی اکتفا مینماید.

باب پنجم - در امور راجع به ترکه

فصل اول - در صلاحیت

ماده ۱۶۲- امور راجع به ترکه عبارت است از:

اقداماتی که برای حفظ ترکه و رسانیدن آن به صاحبان حقوق میشود از قبیل مهر و موم و تحریر ترکه و اداره ترکه و غیره.

ماده ۱۶۳- امور راجع به ترکه در صلاحیت کدام دادگاه است

که آخرین اقامتگاه متوفی در ایران در حوزه آن دادگاه بوده

و اگر متوفی در ایران اقامتگاه نداشته

با دادگاهی است که آخرین محل سکناى متوفی در حوزه آن دادگاه بوده است.

ماده ۱۶۴- هرگاه متوفی در ایران اقامتگاه یا محل سکنى نداشته:

دادگاهی صالح است که ترکه در آنجا واقع شده

و اگر ترکه در جاهای مختلف باشد

دادگاهی که مال غیر منقول در حوزه آن واقع است صلاحیت خواهد داشت.

و اگر اموال غیر منقول در حوزه های متعدد باشد

صلاحیت با دادگاهی است که قبلاً شروع به اقدام کرده

ماده ۱۶۵- هرگاه تمام یا قسمتی از اموال متوفی در حوزه دادگاهی غیر از دادگاهی که مطابق مواد فوق صالح است باشد، دادگاهی که اموال در حوزه آن دادگاه است، اقدامات راجع به حفظ اموال متوفی را از قبیل مهر و موم به عمل آورده، رونوشت صورت مجلس عملیات خود را به دادگاهی که مطابق دو فوق برای رسیدگی به امور ترکه صالح است میفرستد.

طبقه چهارم

الف - نفقه زن مطابق ۱۲۰۶ قانون مدنی.

ب - مهریه زن تا میزان ده هزار ریال.

طبقه پنجم

سایر بستانکاران

- اگر چیزی از ترکه در مقابل دینی رهن باشد مرتهن نسبت به مال مرهون بر سایر بستانکاران مقدم است و اگر بهای مال مرهون از طلب مرتهن زاید باشد مقدار زاید مابین بستانکاران تقسیم میشود و اگر کمتر باشد مرتهن نسبت به باقی مانده طلب خود مانند سایر بستانکاران خواهد بود.

ماده ۲۲۸ - ورثه میتوانند دیون را از ترکه یا از مال خود ادا نمایند.

ماده ۲۲۹ - تصرفات ورثه در ترکه از قبیل فروش و صلح وهبه و غیره

نافذ نیست مگر بعد از اجازه بستانکاران و یا اداء دیون

ماده ۲۳۰ - ورثه در مقابل بستانکاران ضامن نقص یا تلف ترکه

نیستند مگر اینکه نقص یا تلف مستند به تقصیر آنها باشد.

ماده ۲۳۱ - دیون موجد متوفی بعد از فوت حال میشود.

ماده ۲۳۲ - دعوی بر میت اعم از دین یا عین باید:

✓ به طرفیت ورثه و یا نماینده قانونی آنها اقامه شود هر چند ترکه در ید وارث نباشد.

✓ لیکن مادامی که ترکه به دست آنها نرسیده است مسئول اداء دیون نخواهند بود.

فصل ششم - تصفیه

ماده ۲۶۰- مقصود از تصفیه ترکه

تعیین دیون و حقوق بر عهده متوفی و پرداخت آنها و خارج کردن مورد وصیت از ماترک است.

ماده ۲۶۱- وصی و هر یک از ورثه میتوانند از دادگاه کتباً تصفیه ترکه را بخواهند.

ماده ۲۶۲- هرگاه بعضی از ورثه ترکه را قبول کرده باشند

سایر ورثه نمیتوانند تصفیه ترکه را بخواهند

□ دادگاه بخش پس از درخواست تصفیه منتهی تا یک هفته، یک یا چند نفر را به سمت مدیر تصفیه معین مینماید و آنها تحت نظر دادرس امور تصفیه را انجام میدهند و اگر اداره تصفیه در محل موجود باشد آن را به اداره نامبرده مراجع مینمایند.

□ اداره تصفیه میتواند یک یا چند نفر را به سمت مدیر تصفیه معین نماید که تحت نظر آنها امور تصفیه را انجام دهند.

ماده ۲۶۴- در صورتی که متوفی، وصی برای اداره اموال داشته باشد،

امر تصفیه به وصی واگذار میشود.